

Cofnodion cyfarfod o Gyngor Cymuned Aberdaron gynhaliwyd nos Lun, Tachwedd 14eg 2022 yn Neuadd Y Rhiw

Presennol: Y Cynghorwyr Dewi Evans, Mari Evans, Wil Evans, Jaci Jones, Gwenllian Hughes Jones, Dafydd Myrddin, Nesta Roberts ac RJ Williams. Roedd y Cyng Gareth Williams (Cynghorydd Sir) hefyd yn bresennol.

Yn y gadair: Y Cyng Wenda Williams

Roedd Sion Bryn Roberts, swyddog y Gwasanaeth ieunctor yn bresennol ar ddechrau y cyfarfod: Eglurodd fod y clybiau ieunctor trwy y Sir wedi gorffen yn 2018 ond mae cynllun treialu i'w ail sefydlu wedi dechrau eleni. Mae clwb ieunctor yn cael ei dreialu yng Nghanolfan Deunant ar hyn o bryd trwy gyllid gan y Gwasanaeth Ieunctor, mae'r cynllun yn parhau am 12 wythnos (tan y Nadolig). Fe wnaeth 28 o bobl ifanc fynychu y clwb gynhaliwyd ar y 26ain o Hydref sydd yn brawf fod y clwb wedi denu llawer o ddi-ddordeb yn yr wythnosau diwethaf.

Er mwyn parhau i gynnal y clwb ar ôl y Nadolig fe fydd rhaid denu cyllid o ffynhonnellau eraill er mwyn cyd-ariannu. Mae y Gwasanaeth Ieunctor yn fodlon ariannu un rhan o dair o'r gost ac mae Canolfan Deunant wedi cytuno i gyllido un rhan o dair o'r gost, ac mae cais yn cael ei wneud i'r Gyngor Cymuned ariannu yr un rhan o dair sydd yn weddill.

Eglurodd y byddai cynnal 30 o sesiynnau yn costio cyfanswm £5,254.20 (yn cynnwys ffi hyfforddiant arweinwyr) ond fe fyddai yn bosibl cwtogi y nifer o sesiynnau er mwyn lleihau y costau. Ychwnaegodd na fyddai costau hyfforddiant am gyfnod byr os yn ail gychwyn yn mis Ionawr gan fod yr arweinwyr wedi eu hyfforddi yn barod.

Penderfynwyd mewn egwyddor i ariannu un rhan o dair costau 15 o sesiynnau yn cychwyn o fis Ionawr ar yr amod fod Canolfan Deunant yn cyd-ariannu un rhan o dair o'r sesiynnau yn ogystal.

1) Ymddiheuriadau a datgan diddordeb: Derbyniwyd ymddiheuriadau gan y Cynghorwyr Emlyn Jones a Dafydd Williams. Datganodd y Cyng Wenda Williams diddordeb yn yr eitem gyntaf ar y rhaglen sef clwb ieunctor yng Nghanolfan Deunant. Datganodd y Cyng RJ Williams diddordeb yng nghais cynllunio Bryniau, Uwchmynydd.

2) Cyhoeddiadau y cadeirydd: Nid oedd gan y Cadeirydd gyhoeddiadau.

3) Llofnodi cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar y 10fed o Hydref 2022: Derbyniwyd y cofnodion fel rhai cywir ac fe'u llofnodwyd gan y Cadeirydd.

4) Materion yn codi o'r cofnodion

i) Ymatebion Gyngor Gwynedd i faterion ffyrdd a llwybrau:

i) Cadarnhawyd fod perchennog y wal sydd wedi syrthio ar lôn Deuglawdd wedi ei hysbysu o'r angen i'w thrwsio a fod côn wedi ei osod er diogelwch modurwyr.

ii) Mae'r tyllau yn y ffyrdd yn ardal Y Rhiw wedi eu trwsio.

ii) Materion yr Eglwys Newydd ac adroddiad iechyd a diogelwch y fynwent: Mae cyfarfod cychwynol wedi ei drefnu gyda Caryl Lewis ar yr 24ain o Dachwedd trwy zoom ac mae y pensaer Matt Osmond wedi cytuno i fynychu hefyd.

Trafodwyd yr achos am arian yswyriant sydd wedi ei ddechrau er mwyn talu am drwsio to yr eglwys a phenderfynwyd fod angen hysbysu y cwmni fod mwy o gostau na'r hyn a dybiwyd yn wreiddiol ac y bydd rhaid cael arolwg gan bensaer er mwyn creu rhaglen waith i adeiladwyr ei brisio. Hefyd mae angen trafod y posibiladau o ddiogelu y to dros dro gyda'r pensaer.

Bydd adroddiad iechyd a diogelwch y fynwent yn cael ei gyflwyno yn y cyfarfod nesaf.

iii) Hyfforddiant Cynghorwyr: Cylchredwyd rhaglen hyfforddiant Unllais Cymru i'r aelodau ac fel cam cyntaf yng nghynllun hyfforddi y Gyngor teimlir y dylai cwrs côd ymddygiad gael ei gynnig. Nid yw yr aelodau yn fodlon gwneud y cwrs trwy zoom ac mae Gyngor Cymuned Tudweiliog dangos diddordeb mewn mynychu cwrs hefyd. Penderfynwyd gofyn i Unllais Cymru drefnu cwrs yn lleol ar gyfer y ddau gyngor.

iv) Adroddiad o gyfarfod gyda Iwan ap Trefor o Gyngor Gwynedd: Adroddwyd fod cyfarfod safle wedi ei gynnal gyda Iwan ap Trefor i drafod y posibilrwydd o greu llwybr troed o stad Bro Hywyn i gyfeiriad Ysgol Crud y Werin ond datganodd y swyddog y byddai y llwybr yn

costio oddeutu £800,000 i'w greu ond nad yw yn uchel ar restr blaenoriaeth y Cyngor. Mae'r Cyngor yn bwriadu cysylltu gyda y tirfeiddianwyr i drafod a cytunwyd y byddai y clerch yn anfon manylion cyswllt y tirfeiddianwyr i Iwan ap Trefor.

Trafodwyd mesurau arafu cyflymder ar y B4413 yn ystod y cyfarfod ac mae bwriad i roi marciau coch ar y ffordd ynghyd a chyfyngiadau cyflymder newydd i geisio arafu cerbydau. Trafodwyd marciau ffordd yn ogystal gan nad ydi yr holl linellau gwyn wedi eu hail baentio yn yr ardal. Eglurodd y Cynghorydd Sir fod cyfarfod safle wedi ei drefnu rhyngtho a swyddog o'r Cyngor i drafod rhoi marciau ar y ffordd ger Eglwys Bodferin ac os bydd amser byddant yn mynd ymlaen i drafod y marciau ger Geufron a Tai'r Efail yn ogystal.

v) Archwiliad y cae chwarae: Mae archwiliad wedi ei drefnu gyda chwmni Wicksteed Leisure.

vi) Meddygfa Rhydbach: Trafodwyd y pryderon sydd yn bodoli ynghylch y drefn trefnu apwyntiadau yn y feddygfa.

Eglurodd y Cynghorydd Sir fod meddyg newydd wedi dechrau gweithio yno dri diwrnod yr wythnos a'i fod yn cyfarfod gyda rheolwr y feddygfa ddiwedd y mis. Fe wnaiff drafod pryderon y Cyngor yn y cyfarfod yn enwedig y pryderon ynghylch y system ffôn.

vii) Arwydd Aberdaron: Derbyniwyd ymateb gan Bleddyn Jones, y swyddog AHNE yn egluro nad ydi o yn gwybod ble mae yr arwydd wedi mynd, nid oes arian ar gael i brynu arwydd newydd ar hyn o bryd. Penderfynwyd cysylltu gan ofyn os oes rhaid i'r arwydd fod yn un hen ffasiwn, byddai arwydd arferol yn rhatach ac fe fyddai y Cyngor Cymuned yn ystyried cyfranu tuag ato.

5) Gohebiaethau

i) Ymgynghoriad Ambiwylans Awyr - er gwybodaeth.

ii) Bwletin Unllais Cymru - er gwybodaeth

iii) Ymgynghoriad Comisiwn ffiniau etholiadol - er gwybodaeth

iv) Cyngor Gwynedd - biniau halen: Bwriedir ail leoli biniau halen mewn 7 lleoliad yn yr ardal a'u llenwi.

v) Cwblhau archwiliad ariannol i gyfrifon y Cyngor: Derbyniwyd adroddiad yr archwiliwr allanol ac mae'r adroddiad yn un di-amod ac nid oes unrhyw faterion wedi eu codi. Mae y rhybudd o ddiwedd archwiliad wedi ei osod ar y wefan ac fe fydd yn cael ei osod yn yr hysbysfyrddau yn ogystal.

vi) Cwyn ynghylch arwyddion pan mae'r ffordd ym Mhenrhos ar gau: Derbyniwyd cwyn na osodwyd arwyddion yn yr ardal pan fu'r ffordd ar gau yn ddiweddar er mwyn hysbysu modurwyr i droi ym Mhenygroeslon neu Nanhoron. Penderfynwyd anfon y gwyn at Gyngor Gwynedd.

6) Cynllunio

C22/0999/30/LL: Storfa amaethyddol - Pant Valley, Rhydlios: Mae y cyngor yn cefnogi yr egwyddor o adeiladu sied ar y safle ond mae pryder am ei maint ynghyd a'i defnyddiau.

C22/1002/30/LL: Sied am bwrpas/coedwigaeth - Tyddyn Meirion, Rhiw: Cefnogi

C22/1001/30/LL: Cais llawn i ddymchwel tŷ - Bryniau, Uwchmynydd, Uwchmynydd: Cefnogi

7) Ariannol

i) Adroddiad ariannol: Cyflwynwyd adroddiad ar sefyllfa ariannol y Cyngor a nodwyd fod dros £40,000 yn y cyfri banc ar hyn o bryd. Mae dros £11,000 eisioes wedi ei wario eleni ond rhagwelir fod y gwariant erbyn diwedd y flwyddyn ariannol yn mynd i fod o fewn y gyllideb. Cytunwyd y dylid monitro y gwariant yn ofalus am y misoedd sydd i ddod, er fod arian wrth gefn petai unrhyw wariant ychwanegol yn angenrheidiol.

Taliadau

Awdurdodwyd y clerch i dalu y canlynol:

Iwan Hughes: £195.33 (cyflog)

HMRC (Paye): £49

Nesta Roberts: £12.56 (CCTV trwy S/O)

HSBC: £5 (ffioedd)

Gerddi Gwell: £2,100 (torri gwellt y fynwent)

ICO: £40

Arfon Parry: £40

Neuadd Y Rhiw: £20

Derbyniadau

Dim wedi eu derbyn

8) Materion ffyrdd a llwybrau

i) Mae lori wedi mynd yn sownd yn y ffos ar lôn Bodffordd, Rhoshirwaun ac mae dwr yn llifo i'r ffordd.

ii) Mae eithin yn tyfu i'r ffordd ar y ffordd rhwng y Fantol ac Eglwys Bodferin.

iii) Trafodwyd hawliau safleoedd carafannau a holwyd ynghylch y drefn blisomona gan Gyngor Gwynedd gan ei bod yn ymddangos fod carafannau yn cael eu gadael ar y meysydd a dim yn cael eu symud dros y gaeaf ar rai safleoedd. Penderfynwyd anfon at yr Adran Gynllunio i holi.

iv) Mae llawer o fagiau baw ci wedi eu gadael ar y llwybr o ben allt Pensarn i ben gorllewinol traeth Aberdaron, penderfynwyd atgoffa Cyngor Gwynedd am y cais wnaed rai misoedd yn ôl am fin, ynghyd a'r cais am fin sbwriel yn y gilfan ar ben yr allt..

v) Trafodwyd y ffaith nad ydi y gwasanaeth bws hwyr o Bwllheli i Aberdaron wedi ei adfer yn dilyn cyfnod y cofid. Penderfynwyd gofyn eto i Gyngor Gwynedd ei adfer.

vi) Penderfynwyd gofyn am i'r swyddfa bost deithiol ymweld ag Aberdaron yn rheolaidd.

Bydd y cyfarfod nesaf o'r Cyngor yn cael ei gynnal nos Lun, 12fed o Dachwedd am 7yh yng Nghanolfan Deunant.